

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-07301/2014-ERU

V Praze dne 22. září 2014

Č. j. 07301-6/2014-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-07301/2014-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem dne 21. srpna 2014 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, kterým je pan [REDAKCE], narozen [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona rozhodl

takto:

- I. Účastník řízení, pan [REDAKCE], narozen [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], [REDAKCE], se tím, že v rozporu s ust. § 28 odst. 3 energetického zákona, provedl dne 16. června 2014 v obci Lužná, ulice Žižkova 350, zásah do odběrného elektrického zařízení před měřicím zařízením, kterým prochází neměřená elektřina, bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy tak, že v rámci probíhající rekonstrukce zapojil neměřený vývod z hlavního jističe 3x25A, ve fázi L2 a L3, kde napojil neměřené vodiče CY 4 mm, které vedl do podružného rozvaděče a odtud do bojleru značky Dražice OKC 125, v důsledku čehož umožnil vlastníku nemovitosti v Lužné, Žižkově ulici 350, neoprávněně čerpat elektrickou energii, **dopustil přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.**
- II. Dle ust. § 90 odst. 3 energetického zákona se účastníku řízení, panu [REDAKCE], narozenému [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], [REDAKCE], za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 600 Kč** (slovy: šestset korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 09814.

Odůvodnění

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), bylo dne 14. července 2014 doručeno odevzdání věci Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, Územního odboru Rakovník, Obvodního oddělení Rakovník (dále jen „Policie ČR“) ve věci zásahu do odběrného elektrického zařízení před měřicím zařízením, kterým prochází neměřená elektřina, bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy, ze dne 10. července 2014 pod č. j. [REDAKCE]. Po prostudování podkladů obsažených ve spisu Policie ČR dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil [REDAKCE], narozen [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), přičemž i ostatní skutečnosti byly dostatečně zjištěny, a proto byl v souladu s ust. § 87 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, vydán dne 7. srpna 2014 příkaz č. j. 07301-3/2014-ERU. Proti tomuto příkazu podal účastník řízení v zákonem stanovené lhůtě odpor, jehož podáním byl příkaz zrušen a správní řízení dále pokračovalo.

II. Popis skutkového stavu a dosavadní průběh řízení

Dne 20. června 2014 oznámil Policii České republiky (dále jen „Policie ČR“) pan [REDAKCE], narozen [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], jakožto zaměstnanec společnosti ČEZ Distribuce, a. s., že se dne 20. června 2014 dostavil ke kontrole odběru elektrické energie v obci Lužná, ulice Žižkova 350. Při kontrole odběrného místa zjistil neporušené přelepky instalované zaměstnancem společnosti ČEZ Distribuce, a. s., na elektroměru výrobní číslo [REDAKCE], avšak při kontrole hlavního jističe 3x25A zjistil na vývodu ve fázi L2 a L3 napojené neměřené vodiče CY 4 mm pod napětím. Ve fázi L3 byl naměřen průtok proudu 9,5 A. Tyto neměřené vodiče byly vedeny do podružného rozvaděče a dále pokračovaly do koupelny a do bojleru. Po tomto zjištění pan [REDAKCE] přivolal Policii ČR a za její přítomnosti byl neoprávněný odběr zdokumentován a ukončen.

Policie ČR provedla dne 20. června 2014 ohledání místa činu, při kterém zjistila, že skříňka s elektroměrem se nachází na zdi rodinného domu, který je umístěn na oploceném pozemku. V oplocení se nachází vrata a branka, jejichž zámky nenesou viditelné stopy poškození. Stopy poškození nenesou ani dvířka elektroměrové skříňky, která jsou uzavíratelná čtvercovým klíčem. Neměřené vodiče z elektroměrového rozvaděče jsou vedeny do podružného rozvaděče a dále pokračují do domu, kde se nachází koupelna a ve sklepní místnosti je připojen bojler typu Dražice OKC 125.

K věci podal dne 3. července 2014 vysvětlení pan [REDAKCE], narozen [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“).

Uvedl, že dne 16. června 2014 prováděl v rekonstruovaném domě v Lužné, ulice Žižkova 350, zkušební zapojení bojleru. Předtím zažádal u společnosti ČEZ Distribuce, a. s., o odplobování elektroměru a zároveň společnost požádal, aby asi po 3 dnech provedli zaplobování. Po odplobování elektroměru obviněný z přestupku provedl zkušební zapojení. Když zaměstnanci společnosti ČEZ Distribuce, a. s., přijeli provést zaplobování, zjistili chybné zapojení a provedli zaplobování pro účely dalšího šetření. Účastník řízení tak neměl možnost zapojení opravit. Účastník řízení přiznal, že k chybnému zapojení došlo jeho pochybením, avšak nedopustil se tohoto jednání úmyslně, pouze zapomněl po odzkoušení bojleru zapojení uvést do původního stavu. Ze zapojení mimo měřenou část účastník řízení neměl žádný prospěch.

Způsobenou škodu společnost ČEZ Distribuce, a. s., nevyčíslila, ačkoli k tomu byla Policií ČR dne 20. června 2014 vyzvána.

III. Průběh správního řízení

Po prostudování podkladů obsažených ve spisu Policie ČR č. j. [REDAKCE] [REDAKCE] dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení. Současně považoval správní orgán i ostatní skutečnosti za dostatečně zjištěné, a proto vydal v souladu s ust. § 87 zákona č. 200/16990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), dne 7. srpna 2014 příkaz č. j. 07301-3/2014-ERU. Proti příkazu podal účastník řízení dne 20. srpna 2014 odpor, ve kterém se odvolal vůči výši uložené pokuty, která je pro něho velmi zatěžující. Účastník řízení uvedl, že oproti zjištění uvedenému v čl. II příkazu společnost ČEZ Distribuce, a. s., škodu, která měla vzniknout neoprávněným odběrem elektřiny, vyčíslila na částku 15 354, přičemž samotnou předpokládanou spotřebu elektřiny vyčíslila na 600 Kč a zbytek částky tvoří poplatky. Tuto částku, kterou měl uhradit zákazník společnosti ČEZ Distribuce, a. s., zaplatil účastník řízení, protože k situaci došlo jeho chybou. Účastník řízení vyjádřil podiv nad tím, proč ho trestá nějaký úřad, a dále uvedl, že se ze své chyby dostatečně poučil.

Podáním odporu byl příkaz zrušen a správní řízení dále pokračovalo, o čemž správní orgán vyrozuměl účastníka řízení přípisem č. j. 07301-5/2014-ERU dne 26. srpna 2014, kterým byl účastník řízení rovněž vyrozuměn o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí účastník řízení nevyužil.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) dospěl k závěru, že veškeré podklady, jež měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro souladu jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

IV. Právní hodnocení

Ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V přestupkovém právu se přitom rozlišuje zavinění úmyslné a nedbalostní.

K naplnění úmyslu přímého je potřeba, aby pachatel chtěl způsobem uvedeným v zákoně porušit nebo ohrozit zákonem chráněný zájem. Nezáleží přitom na tom, do jaké míry si byl jist nebo doufal, že se mu to podaří. V daném případě si účastník řízení nebyl svého protiprávního jednání vědom. Z vyjádření účastníka řízení učiněného před policejním orgánem jednoznačně vyplývá, že účastník řízení přestupek spáchal omylem, když připojení na neměřenou část provedl za účelem odzkoušení bojleru a poté zapomněl bojler připojit do elektroměru. Účastník řízení z připojení na neměřenou část neměl žádný prospěch. Lze tak konstatovat, že se jednalo o jednání nedbalostní.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně. Přestupkem je podle ust. § 41 zákona o přestupcích, neoprávněný zásah do zařízení pro veřejný rozvod elektřiny, tepla nebo plynu, včetně odběrného rozvodního zařízení před měřicím zařízením. K projednání přestupku na úseku energetiky, teplárenství a plynárenství je podle ust. § 18 energetického zákona příslušný Energetický regulační úřad. Ostatní námitky účastníka řízení zvažil Úřad při stanovení výše uložené pokuty.

Podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že provede zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy v rozporu s ust. § 28 odst. 3 nebo provede zásah na odběrném elektrickém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího písemného souhlasu provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy v rozporu s ust. § 71 odst. 11. Přestupek, kterého se měl účastník řízení dopustit, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona. Správní orgán dále uvádí, že jednání, kdy účastník řízení provede zásah do odběrného elektrického zařízení, aniž by měl k provádění zásahů sám potřebné odborné znalosti, splňuje nepochybně též kritérium společenské nebezpečnosti, neboť tím došlo k ohrožení bezporuchového provozu předmětného zařízení.

Energetický zákon v ust. § 28 odst. 3 zakotvuje, že na odběrných elektrických zařízeních, kterými prochází neměřená elektřina, nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy. Tím, že 16. června 2014 v obci Lužná, ulice Žižkova 350, účastník řízení při zkušebním zapojení bojleru provedl zásah do odběrného elektrického zařízení před měřicím zařízením, kterým prochází neměřená elektřina, bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy tak, že zapojil neměřený vývod z hlavního jističe 3x25A, ve fázi L2 a L3, kde napojil neměřené vodiče CY 4 mm, které vedl do podružného rozvaděče a odtud do bojleru značky Dražice OKC 125, čímž umožnil neoprávněný odběr elektřiny, porušil obecný zákaz obsažený v ust. § 28 odst. 3 energetického zákona.

Z výše uvedeného ustanovení lze dovodit, že jedním ze znaků přestupku ve smyslu ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona je právě nevyžádání si souhlasu před provedením zásahu na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, a to od provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy. Ze spisového materiálu, který měl správní orgán k dispozici, i z vyjádření účastníka řízení v dané věci, je nesporné, že účastník řízení si před provedením zásahu nevyžádal k provedení zásahu do neměřené části odběrného elektrického zařízení souhlas provozovatele přenosové soustavy ani provozovatele distribuční soustavy.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že nejde o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin. Vzhledem k tomu, že Policie ČR jednání podezřelého kvalifikovala jako přestupek, nerozporuje správní orgán její závěr, že v daném případě skutečně nešlo o trestný čin. Taktéž lze, i s ohledem na výše uvedenou úpravu energetického zákona, vyloučit znak přestupku spočívající v tom, že přestupkem není jednání, které zvláštní právní zákon upravuje jako správní delikt.

Podle ust. § 2 odst. 2 zákona o přestupcích přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný zákonem nebo nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak. Z vyjádření účastníka řízení učiněného před policejním orgánem jednoznačně vyplývá, že účastník řízení přestupek spáchal za účelem instalace bojleru a nikoliv k odvracení přímo hrozícího nebo trvajícího útoku na zájem chráněný zákonem nebo nebezpečí přímo hrozícího zájmu chráněnému zákonem.

Správní orgán s ohledem na výše uvedený rozbor jednání obviněného z přestupku považuje předmětný čin za přestupek ve smyslu zákona o přestupcích v návaznosti na porušení zákazu obsaženého v energetickém zákoně.

V. Uložení pokuty

Zákon o přestupcích v ust. § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti nebo propadnutí věci. Sankci lze přitom uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Právní úprava zákona o přestupcích se přitom použije pouze tehdy, neupravuje-li zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přestupek upravený energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost před zákonem o přestupcích.

Podle ust. § 90 odst. 3 energetického zákona se za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až w) nebo x) nebo odstavci 2 uloží pokuta až do výše 100 000 Kč. V souladu s ust. § 12 zákona o přestupcích přihlédne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Co se týče závažnosti přestupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání účastníka řízení porušuje obecný zákaz jakýchkoliv zásahů na odběrném elektrickém zařízení, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na bezporuchovém provozu elektrických zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům (a to jak ze strany provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy, tak i ze strany konečného spotřebitele). Účastník řízení spáchal přestupek svým aktivním konáním, kdy sám o své vůli provedl zásah na odběrném zařízení, a to aniž by měl k provádění zásahu sám potřebné odborné znalosti a souhlas provozovatele distribuční soustavy.

U míry zavinění pachatele obecně platí, že nedbalostní zavinění je méně závažné než úmyslné. V průběhu příkazního řízení vyšlo najevo, že pachatel neměl v úmyslu neoprávněně odebírat elektřinu, neboť z propojení odběrného elektrického zařízení neměl žádný prospěch, nadto sám požádal společnost ČEZ Distribuce, a. s., o odplombování i zaplombování elektroměru, k čemuž správní orgán přihlédl při určení výše pokuty jako k okolnosti výrazně polehčující.

Při posuzování následků přestupku správní orgán především zkoumal, zda objekt přestupku (tedy odběrné elektrické zařízení) byl pouze ohrožen nebo došlo k jeho porušení a jaká je výše škody. Při tom dospěl správní orgán k závěru, že účastník řízení se dopustil svým aktivním jednáním ohrožení objektu, přičemž tímto jednáním způsobil škodu. Jelikož došlo v přímé souvislosti s jednáním účastníka řízení pouze k ohrožení zájmu chráněného zákonem, nehodnotí správní orgán jednání účastníka řízení jako závažné.

Následek protiprávního jednání účastníka řízení trval dle jeho doznání čtyři dny, což účastník řízení sám ovlivnil tím, že společnost ČEZ Distribuce, a. s., vyzval k zaplombování elektroměru, tuto skutečnost správní orgán hodnotí rovněž jako polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán posuzoval postoj pachatele ke spáchanému přestupku. Účastník řízení se ke svému jednání přiznal, což chápe správní orgán jako polehčující okolnost. Zároveň správní orgán dodává, že nemá povědomí o tom, že by s uvedeným účastníkem řízení bylo kdy vedeno příkazní či přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říct, že účastník řízení se přestupku dopustil poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.

Správní orgán dále přihlédl k tvrzení účastníka řízení uvedenému v odporu proti příkazu, že způsobenou škodu společnosti ČEZ Distribuce, a. s., uhradil účastník řízení sám, a to včetně nákladů na předpokládanou spotřebu elektřiny zákazníkem. Správní orgán též uvěřil tvrzení účastníka řízení, že samotné šetření přestupku Policií ČR bylo nepřijemnou zkušeností, a k oběma těmito skutečnostem pak přihlédl při snížení výše pokuty.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Správní orgán má za to, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tedy spíše v symbolické výši, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení existence obviněného z přestupku. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci účastníka řízení. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Ve správním řízení je obviněnému z přestupku výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 600 Kč, a to za přestupek podle energetického zákona.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly